ULTIMELE ŞTIRI DIN STRAINATATE

SITUAŢIA PE FRONTURILE DE LUPTĂ

Avioane de bombardament germane au atacat insula Malta.— Alte atacuri impotriva Angliei

Comunicatul german

Berlin, 17 (Rador). — Inaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

In primele ore ale după amiezii, avioane de bombardament germane au atacat cu foarte bun efect unităţile navale engleze ce se aflau în portul Valetta din insula Malta. Vasul purtător de avioane care fusese grav avariat în ziua de 10 Ianuarie, a fost din nou lovit în plin de mai multe ori cu bombe de calibru greu şi mijlociu. In plus, numeroase bombe au căzut în regiunea arsenalului.

Un cargobot a fost lovit de o bombă de cel mai mare calibru.

Crucişătorul englez „Southampton", atacat la 10 Ianuarie de formaţiuni aeriene germane şi italiene, a fost atât de grav vătămat, încât s'a scufundat.

In cursul sborurilor de recunoaştere înarmată, efectuate pe ziua de eri, trei cargoboturi cu o deplasare de 13.000 tone au fost atacate cu mai multe bombe la est de Scoţia nordică şi pe coasta de sud-est a Angliei.

Noaptea trecută, formaţiuni de avioane de bombardament au atacat cu succes un port din Anglia occidentală, cum şi alte obiective din Anglia de sud.

In noaptea de 16 spre 17 Ianuarie, slabe formaţiuni inamice au aruncat pe teritoriul Reichului câteva bombe explozive şi incendiare. Pagubele materiale sunt neînsemnate.

In zilele de 15 şi 16 Ianuarie, inamicul a pierdut în total cinci avioane.

Trei avioane germane, plecate în seara de 15 Ianuarie, nu s'au înapoiat.

Comunicatul englez

Londra, 17 (Rador). — Ministerul aerului publică următorul comunicat:

Poleiul în cantitate mare şi furtunile electrice din noaptea trecută de Joi spre Vineri, au împiedecat avioanele de bombardament britanice, odată mai mult, de a face din baza navală de la Wilhelmshaven, principalul lor obiectiv. Deşi atacul dat a fost pe o scară mult mai puţin întinsă decât cel din noaptea precedentă, rezultate neînnunate de mult succes au fost atinse. Avioanele britanice au cauzat numeroase incendii şi alte avioane sosite mai în urmă au semnalat că aceste incendii atinseseră foarte mari proporţii, mai ales în regiunea gărei şi a rezervoarelor de petrol.

S'au observat numeroase explozii. Alte avioane au atacat docurile de la Emden, Boulogne şi Calais, apoi bifurcaţia căei ferate de la Ostanda şi un aerodrom în Franţa ocupată.

Din toate aceste operaţiuni, cinci avioane britanice lipsesc.

Comunicatul italian

Roma, 17 (Rador). — Marele cartier general al forţelor armate italiene transmite, „de undeva din Italia", următorul comunicat purtând No. 224:

Pe frontul grec, în timpul acţiunilor cu caracter local, am cauzat adversarului pierderi simţitoare.

In Cirenaica activitate de artilerie în zona Gallabat.

Inamicul a bombardat câteva localităţi din Somalia, fără nici un succes.

O formaţiune a corpului aerian german de bombardament, escortată de avioane de vânătoare germane şi italiene, a bombardat în mod intens, prin valuri succesive, baza navală La Valetta din insula Malta. Această acţiune a fost efectuată cu hotărire şi îndrăzneală.

Vasul port-avion „Illoustrious" care se refugiase la Malta din cauza gravelor avarii suferite în timpul atacurilor precedente, a fost atins cu bombe de calibru mare şi mijlociu. Un crucişător şi un pachebot au fost şi ele atinse în mod grav. Arsenalul şi lucrările portului au fost în mod eficace lovite de mai multe ori.

Un avion german nu s'a reîntors la baza sa.

Submarinul care a fost tamponat la 29 Decembrie şi menţionat în comunicatul oficial No. 216, este submarinul grecesc „Proteus". Acest submarin de construcţie franceză deplasa în cufundare 830 tone şi când naviga la suprafaţă, 700 tone, fiind înarmat cu 8 tuburi lans-torpile şi un tun de 102 milimetri.

In timpul unei incursiuni inamice asupra Cataniei care s'a produs în cursul nopţii de 12 spre 13 Ianuarie, apărarea antiaeriană a mai doborît un avion, afară de cel semnalat prin comunicatul oficial No. 220.

Noui atacuri aeriene impotriva Angliei

Amsterdam, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Postul de radio Londra anunţă că atacurile aviaţiei germane au ţintit în principal, în noaptea spre Vineri, oraşul Bristol.

Din aceiaşi sursă se află că un anumit număr de incendii s'au declarat. Case de comerţ şi alte imobile au fost avariate.

*

Berlin, 17 (Rador). — Agenţia DNB anunţă că aviaţia germană a atacat, în noapte de 16 spre 17 Ianuarie obiective militre importante, situate în Anglia sudică şi centrală.

Un atac mai intens a fost deslănţuit contra unui port şi unui oraş dela vest, port deosebit de important pentru transbordarea grâului.

Echipagiile avioanelor au semnalat numeroase incendii, provocate de atacurile cu bombe.

*

Berlin, 17 (Rador). — Agenţia D. N. B. află că atacurile aeriene germane din noaptea de 17 Ianuarie s'au concentrat înainte de toate asupra portului Avonmouth, din canalul Bristol.

Puternice formaţiuni de avioane de luptă germane au aruncat cu eficacitate numeroase bombe explozive şi incendiare în docuri şi în ecluze, provocând violente explozii.

S'au observat, în plus, mari incendii care străluceau până departe şi care s'au întins repede la mai multe mori şi la amenajamentele din docuri.

Un port important de aprovizionare pe coasta de sud-est a Angliei a fost deasemeni atacat în aceeaşi noapte cu bombe explozive şi incendiare.

Bombardamentele aeriene au distrus mari cantităţi de stofe şi haine la Southampton

Stockholm, 17 (Rador).— Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

Ziarul „Dally Miror" anunţă că în prezent consiliul municipal din Southampton a trebuit să ia asupra sa procurarea de îmbrăcăminte de iarnă la cei 110.000 cetăţeni din acel oraş.

Majoritatea locuitorilor şi-au pierdut efectele de îmbrăcăminte din cauza incendiilor puternice provocate de atacurile aeriene germane.

Ziarul declară totdeodată că foarte mari cantităţi de stofe şi haine gata confecţionate au fost distruse de foc în diferitele depozite din Southampton.

Un avertisment al ministrului britanic Cross

Stockholm, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

D. Cross, ministrul britanic al navigaţiei, într'un discurs rostit Vineri, a pus în gardă pe compatrioţii săi contra unei aprecieri prea optimiste în legătură cu atacurile suferite de flota comercială engleză, având în vedere că ultimul comunicat al amiralităţii britanice dă o cifră mai mică pentru pierderile engleze suferite în cursul primei săptămâni a lunii Ianuarie.

Trebue mai degrabă să ne aşteptăm, a adăugat d. Cross, ca aceste cifre modeste să constitue o excepţie şi ca flota comercială engleză să sufere lovituri foarte grele şi vremuri foarte critice, căci inamicul se pregăteşte să dea efortul său maxim îndeosebi contra navigaţiei engleze şi, deci, împotriva comunicaţiilor cu celelalte ţări, comunicaţii pe care leagă Anglia cu restul lumii.

In cursul expunerii sale, d. Cross s'a referit şi la primejdia războiului submarin, făcând un tablou foarte înspăimântător al lui.

El a mai declarat că marina britanică are nevoe urgentă de distrugătoare.

Primul tren special cu copii între 10-14 ani a părasit Berlinul

Berlin, 17 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:*

Primul tren special din acest an, cu copii între 10—14 ani, trimişi la ţară spre a-şi continua studiile, a plecat Vineri.

Profesorii au părăsit Berlinul acum trei zile spre a pregăti în zonele rurale destinate adăposturi confortabile pentru copii.

In zilele ce vor veni, alte trenuri încărcate cu elevi, băeţi şi fete, vor pleca spre alte destinaţii în interiorul ţării.

Vase britanice atacate in Atlantic

Berlin, 17 (Rador). — Agenţia DNB anunţă că în cursul zilei de 16 Ianuarie, avioane germane au dat atacuri contra unor vapoare în Atlantic.

Două vase de comerţ, care navigau în convoiu în largul Hebridelor, au fost lovite: unul din ele, cu o deplasare de 5.000 de tone, a fost lovit atât de grav, încât a luat foc, s'a imobilizat şi a început să se aplece; al doilea, de 4.000 de tone, a primit mai multe lovituri.

Un alt vapor de 4.000 de tone, care naviga la est de Orfodness (coasta orientală engleză), a fost lovit în plin de două ori atât de puternic, încât s'a imobilizat şi a început să scoată nori de fum.

*

New York, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B, transmite:

Vasul de transport britanic „Almeda Star" de 14.936 tone a emis o radio-telegramă în care anunţă că a fost torpilat în Atlanticul de Nord.

Semnalul de S.O.S. al lui „Almeda Star" a fost precedat cu câteva ore numai, de semnalele de ajutor ale altui vas, care se afla în aceiaşi regiune.

Moto-nava engleză „Zea" torpilată de un submarin inamic

New York, 17 (Rador). — *Corespondentul agenţiei D.N.B. anunţă că moto-nava britanică „Zea" cu o deplasare de 10.578 tone, a cerut ajutoare printr'un mesagiu radiotelegrafic, arătând că se găseşte la 650 mile spre nord-vest de Londonderry.*

Mesagiul precizează că vasul „Zea" a fost torpilat de un submarin inamic.

Aviaţia germană şi italiană au bombardat din nou insula Malta

Roma, 17 (Rador). — Trimisul special al agenţiei Stefani, pe frontul aeronautic, „de undeva din Italia", semnalează că foarte importante acţiuni de bombardament în massă, în valuri succesive, au fost efectuate de formaţiunile de bombardament ale corpului aeronautic german, împotriva obiectivelor cele mai importante din insula Malta.

Avioanele de bombardament germane au fost însoţite de formaţiuni de vânătoare italiene. In aceste atacuri au fost folosite bombe de calibru foarte mare şi mijlociu. Deasemeni au fost aruncate şi bombe incendiare, în greutate de mai multe tone.

Portul la Valletta a fost puternic bombardat. Mai multe pacheboturi, ancorate în golful Marsa Sirooco, au fost lovite.

Vasul purtător de avioane, care a fost lovit de bombele aruncate de un avion-torpilor italian, în ziua de 10 Ianuarie, în Canalul Siciliei, şi care a fost remorcat cu mari greutăţi într'un bazin al portului la Valletta, a fost din nou bombardat şi avariat.

In timpul atacului, reacţiunea contra-aeriană inamică a fost foarte violentă. Condiţiunile atmosferice defăvorabile nu au împiedicat totuşi strălucita acţiune a avioanelor de bombardament germane.

*

BERLIN, 17 (Rador). — După primele atacuri ale avioanelor germane de bombardament în picaj, îndreptate la 16 Ianuarie cu deplin succes contra unităţilor flotei engleze din Mediterana, iată că pentru întâia oară formaţiuni germane, operând în mare număr pe teatrul italian de război, au efectuat un raid asupra Maltei, aruncând bombe de calibru mare şi foarte mare. Obiectivul principal al raidului îl formau în primul rând unităţile navale ce se aflau ancorate acolo şi cu deosebire vasul purtător de avioane condus în portul Valetta pentru a i se face reparaţiile necesare, după atacul avioanelor germane dela 10 Ianuarie.

După ce lucrările defensive au fost supuse unui bombardament intens cu proectile de calibrul cel mai greu ,un al doilea val de avioane germane s'a îndreptat spre instalaţiile de port şi docuri, unde fuseseră semnalate vapoare de război engleze. Ca încheiere, avioanele germane de bombardament în picaj s'au abătut din nou asupra purtătorului de avioane care fusese atacat şi avariat în Mediterana. Asupra acestui atac, unul din cei cari au luat parte la el a făcut reprezentantul agenţiei „D. N. B." următoarea descriere:

Departe, în faţa noastră, se vede insula. Nu trece mult şi putem distinge intrarea portului. Nu se aude încă tunul antiaerian, dar când ne apropiem, iată şi faimoşii norani din cari plouă schije de proectile în jurul aparatului nostru. Unul după altul, avioanele noastre se îndreaptă spre portul interior. Obiectivul nostru este purtătorul de avioane, ale cărui contururi masive se disting bine la debarcader. Ne pregătim să coborim în picaj. Fum şi flăcări apar deodată în apropierea imediată a purtătorului de avioane. Fumul ce se ridică arată efectul bombelor aruncate.

Coborim în picaj. In momentul când bomba porneşte şi avionul îşi schimbă direcţia, aparatul nostru sufere o sguduitură: o lovitură a apărării antiaeriene a atins comanda, aripioara e distrusă. Coborim înainte fără ea. Evoluăm la câţiva metri deasupra apei. Fără a mai fi loviţi, trecem pe deasupra intrării portului, urmăriţi de apărarea engleză şi ne îndreptăm spre baza noastră.

Iar rezultatul primului atac contra Maltei, aşa cum ne-a fost arătat şi confirmat de mai multe observaţiuni ce nu pot fi contestate, este următorul: cel puţin trei bombe de calibru greu şi foarte greu au căzut pe vasul purtător de avioane, în timp ce alte bombe au căzut în apropiere lui; numeroase vase mai mici, din vecinătatea purtătorului de avioane, au fost scufundate; o bombă a lovit un crucişător; mai multe bombe au făcut stricăciuni grave în docuri şi în instalaţiile portului şi au aprins incendii distrugătoare.

*

Berlin, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

Ziarele scot în evidenţă bombardamentul portului Valetta, subliniind succesul atacului săvârşit fără nicio pierdere din partea aviaţiei Axei.

NACHTAUSGABE şi LOKAL ANZEIGER relevă, în corespondenta din New York, marea impresie provocată în cercurile politice americane de violenţa atacurilor contra Maltei şi subliniază informaţiile din Londra care arată că prezenţa în Marea Mediteranei a corpului aerian german a pricinuit o vie aprehensiune în cercurile engleze cu privire la desvoltarea ulterioară a „succeselor strategice" britanice, aşa cum se încăpăţânează a le numi propaganda d-lui Churchill.

BERLINER BOERSENZEITUNG şi DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG relevă că atacul german contra obiectivelor militare din Mediterana, în colaborare cu forţele aeriene italiene, demonstrează încăodată caracterul unitar al războiului întreprins de puterile Axei contra Marei Britanii îndeosebi în zona în care se concentrează forţele sale cele mai importante.

HAMBURGER FREMDENBLATT declară că chiar pretinsa libertate de mişcări a flotei britanice în Mediterana a suferit o desminţire categorică în prezenta evidenţei faptelor, care sunt departe, dealtfel, de a fi atins expresia lor maximă ofensivă

Lucrătorii italieni din Albania au colaborat pe zona de operaţii

Tirana, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" anunţă:

Dela începutul ostilităţilor cu grecii, miile de lucrători italieni ce se aflau în Albania pentru terminarea importantelor lucrări publice, au fost transferaţi împreună cu inginerii ce-i conduceau, pe front unde au colaborat şi continuă să colaboreze cu trupele de geniu pe zona de operaţiuni.

Ei împart cu combatanţii sacrificiile războiului şi mulţi dintre ei au murit sau au căzut răniţi, în timpul bombardamentelor inamice

Opera preţioasă îndeplinită de aceşti lucrători italieni în favoarea Albaniei, chiar şi pe timp de război, este recunoscută şi comentată în chip foarte favorabil de presa albaneză şi între altele, de către ziarul „Tomori".

Desminţirea unui svon despre demisia mareşalului Graziani

Roma, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

Din sursă italiană se dezminte zvonul care circulă în străinătate şi după care mareşalul Graziani şi-ar fi dat demisia din calitatea sa de şef al forţelor armate italiene din Libia.

Cum a fost scufundat un crucişător britanic de un submarin italian

Roma, 17 (Rador). — Ziarele italiene de Vineri dimineaţa publică numeroase amănunte asupra strălucitei acţiuni ce s'a desfăşurat în noaptea de 12 spre 13 Ianuarie şi în cursul căreia un crucişător britanic a fost scufundat de un submarin italian.

Presa subliniază că deşi scufundarea crucişătorului britanic a fost anunţată prin comunicatul oficial italian, amiralitatea britanică se abţine de a o confirma.

Iată condiţiunile în care s'a desfăşurat această admirabilă acţiune: Submarinul italian, care naviga sub apă, a descoperit două crucişătoare usoare inamice, ce înaintau la o distanţă de 9 mile. Comandantul submarinului, căpitanul Mario Spano, a hotărît imediat să atace cele două vase inamice. Submarinul s'a apropiat de inamic şi a lansat trei torpile impotriva unuia dintre cele două crucişătoare. La scurt timp echipajul submarinului a auzit două explozii formidabile, semn că vasul inamic a fost atins de două torpile.

Al doilea crucişător, care a scăpat atacului, a sosit în zona de unde se lansaseră torpilele şi a aruncat contra submarinului numeroase bombe de adâncime, care au rămas însă fără rezultat.

După o oră, când crucişătorul inamic s'a îndepărtat, pe bordul submarinului s'au înregistrat, prin aparatele de ascultare, şgomotele făcute de valuri, în clipa când vasul englez lovit de torpile se scufunda.

Membrii guvernului francez n'au demisionat

Vichy, 17 (Rador). — Agenţia „Havas" transmite:

Se desminte oficial ştirea apărută în presa străină, pretinzând că membrii guvernului au remis demisiile lor mareşalului Petain, spre a-i permite formarea unui nou cabinet.

Anglia a cerut scuze pentru violarea apelor teritoriale uruguayene

Buenos-Aires, 17 (Rador). Corespondentul agenţiei Stefani transmite:

Se anunţă din Montevideo că guvernul englez a prezentat scuze oficiale guvernului republicei Uruguay pentru violarea apelor teritoriale uruguaiene săvârşită de crucişătorul auxiliar britanic Asturias, care a urmărit aci vaporul francez Mendoza, plecat din Buenos Aires fără „certificat de navigaţie" britanic.

Planurile engleze de a invada Irakul au stârnit nervositate în lumea arabă

Sofia, 17 (Rador). — *Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:*

După ziarul Dnevnik, Al Yom, *ziar apărând la Damasc, constată că planurile engleze de a invada Irakul au stârnit o mare nervozitate în lumea arabă.*

Ziarul arab pune în gardă Anglia contra unui astfel de atac dat impotriva independenţei Irakului, căci el ar fi interpretat ca un atac impotriva lumii arabe şi ar provoca o reacţiune apropiată.

Vremea rea continuă în nordul Spaniei

Madrid, 17 (Rador). — Vremea rea, însoţită de viscol şi zăpadă multă, continuă în nordul Spaniei.

Toate serviciile feroviare din provincia Asturii au fost suspendate, deoarece liniile sunt inutilizabile.

In provincia Santander, un autobuz încărcat cu pasageri fost acoperit, pe soseaua Unquera-Potes, de o avalanşe căzută din munte.

Graţie ajutoarelor care au fost organizate în grabă, toţi călătorii au putut fi salvaţi.

Ancheta într'o tabără de internare în Egipt

Beyruth, 17 (Rador) — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Guvernul egiptean — se anunţă din Cairo — a trimis la faţa locului o comisie de anchetă, în urma sângeroasei rebeliuni care a isbucnit în tabăra de internare dela Tor (Sinai), unde se aflau internate elementele considerate de autorităţile britanice ca indezirabile în Egipt.

Comisia de anchetă a constatat că violenţele mustrări făcute în Parlament de reprezentanţii partidului wafdist, afirmând că numeroşi nevinovaţi au fost internaţi în Tor fără procedură judiciară, adică în mod contrar jurisprudenţei civile şi militare, sunt justificate.

Comisiunea a declarat apoi că cei internaţi suferă din cauza foarte relelor condiţiuni higienice.

PARLAMENTUL CHILIAN CONSIDERĂ CA ILEGALĂ FUNCŢIONAREA PARTIDULUI COMUNIST

Santiago de Chili, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." anunţă că Senatul a adoptat în şedinţa de Joi, proectul de lege depus de reprezentanţii partidelor de dreapta, prin care se consideră ca ilegală funcţionarea partidului comunist chilian.

Acest proect de lege a fost în prealabil adoptat şi de Camera deputaţilor.

Negocieri economice intre China şi Birmania

Ciungking, 17 (Rador). —*Corespondentul agenţiei D.N.B. comunică:*

Delegaţia birmană, sosită Joi, a fost primită de miniştrii afacerilor străine, comunicaţiilor şi comerţului.

Ambasadorul Marei Britanii a însoţit pe membrii delegaţiei în cursul vizitelor făcute celor trei membri ai guvernului Chinei.

Negocierile cu privire la încheerea unui tratat de comerţ între China şi Birmania vor începe imediat.

O cuvântare a generalului Camacho, preşedintele republicei mexicane

Mexico, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. comunică:

Generalul Camacho, preşedintele Republicei, într'o cuvântare pronunţată cu ocazia remiterii săbiilor de ofiţeri elevilor şcoalei militare mexicane, care au terminat studiile, a exprimat părerea că America reprezintă idealul unei noui doctrine de fraternitate şi de pace.

Totul face să se creadă, a adăogat generalul Camacho, că Mexicul va trebui să treacă, într'un viitor apropiat, prin ceasuri de hotărîre, de luptă şi de sacrificiu.

Peşedintele Republicei a declarat că ofiţerii au datoria de a duce lupta pentru menţinerea instituţiilor democratice. Apărarea unei doctrine internaţionale, garantând o pace permanentă şi onorabilă tuturor naţiunilor americane, constituie, după avizul generalului Camacho, linia de tranşee pe care soldatul mexican va trebui să o apere cu hotărîre.

Temenind, generalul Camacho a cerut ofiţerilor să ia armele cu aceiaşi energie ca şi eroii istoriei mexicane, dacă va fi necesar pentru apărarea Mexicului, ideilor sale şi valorilor sale morale.

Puternic incendiu intr'o mină iugoslavă

Belgrad, 17 (Rador). Corespondentul agenţiei „D.N.B." anunţă:

Un incendiu puternic s'a declarat Miercuri seară în mina de cărbuni dela Huda Jama, din Stiria de jos.

Focul a luat proporţii întinse. Cu toate sforţările depuse de echipele de pompieri şi mineri, incendiul nu a putut fi încă stins.

Pentru înnăbuşirea focului se va proceda la zidirea galeriilor din mină, cuprinse de foc.

A murit generalul Ferdinand Deutelmoser, unul din promotorii navigaţiei aeriene austriace

Berlin, 17 (Rador). — Generalul-major în retragere Ferdinand Deutelmoser, care era şi inginer diplomat, a încetat Joi din viaţă, în vârstă de 65 ani.

Timp de mai mulţi ani defunctul a fost conducătorul şi vicepreşedintele fostei societăţi de navigaţie aeriană austriacă O. E. L. A. G. care a colaborat în mod strâns cu societatea „Deutsche Lufthansa" la promovarea navigaţiei aeriene austriace.

Fiind unul dintre primii ofiţeri aviatori austriaci şi expert în baloanele captive, defunctul general Deutelmoser a luat parte la organizarea aviaţiei, în perioada dinaintea războiului mondial.

In campania din 1914-1918, Deutelmoser, a făcut deasemeni parte din corpul de aviaţie german.

Pelerini musulmani din imperiul italian spre Meca

Addis-Abeba, 17 (Rador). — Ştirea relativă la sosirea la Djedda a unui mare avion civil italian, având pe bord pelerini musulmani din Imperiul italian a fost primită cu multă satisfacţie de toate cercurile arabe.

Se ştie că Italia, în cursul anului expirat, acordase toate înlesnirile pentru ca pelerinii musulmani din Etiopia să poată merge la locurile sfinte.

Imprejurările actuale speciale nu au împiedicat Italia de a lua iniţiativa pentru a da putinţă pelerinilor din Imperiul italian să se ducă la Meca.

Este de subliniat faptul că Marea Britanie, care se laudă că este o mare protectoare a Islamului, a refuzat să acorde pentru pelerinii musulmani garanţiile pe care Italia şi Germania nu au sovăit să le dea.

Cronica faptelor culturale din Banat

Timişoara, Ianuarie

Intr'un articol trecut, am menţionat marele număr de calendare, cari se editează în Banat, dându-se astfel satelor hrana sufletească pentru întreg anul, pentrucă pe lângă partea calendaristică, se publică literatură şi folclor.

Zilele trecute, un prieten ne-a pus la îndemână, calendarul „Nădejdea" al Românilor din Banatul iugoslav. Am răsfoit cartea cu mare interes, pentrucă în urma filelor calendaristice trebuia să găsim ceva cu totul aparte de lucrările din ţară, viaţa şi năzuinţele fraţilor rămaşi dincolo de frontierele trasate în 1918.

Calendarul „Nădejdea" este în al XI-lea an de regulată apariţie, fiind întocmit prin străduinţa păr. Cuzman Lăpădat, un fruntaş al vieţii culturale româneşti din Banatul iugoslav.

In filele lui am găsit mult suflet românesc şi acea stăpânită încredere în forţele etnice ale neamului din cari fac parte. Pe lângă partea oficială, privind cunoştinţele cetăţeneşti, dinastia şi legăturile cu autorităţile iugoslave, se cuprind şi datele privind istoria naţională, începând cu dinastia actuală şi sfârşind cu cronologia istorică a României.

Dacă pentru cetăţeanul, care trăeşte înăuntrul hotarelor, cunoaşterea şi împrospătarea faptelor şi episoadelor istorice este utilă, pentru românul rămas în afara acestor hotare, acest trecut este singurul lui tezaur sufletesc, singura lui mângâere şi nădejde de viitor. Poate tocmai pentru aceea — şi este semnificativ faptul — în calendarul românilor din Banatul iugoslav, nu s'a scris nici un rând despre trunchierile suferite de patria lor în 1940. Şi este mai bine aşa, cel puţin ei vor socoti aceste dureroase cădări, un vis urât al celor din ţară, cari n'au ştiut preţul şi apăra hotarele din 1918.

In partea literară sunt reproduşi marii scriitori ai ţării, iar numele lui Gh. Coşbuc sau Al. Lascarov Moldovanu, sunt popularizate în mijlocul fraţilor din Banatul sârbesc.

Calendarul păr. Lăpădat merită să fie subliniat în cronica noastră culturală, iar străduinţa sa încurajată.

*

Cedarea Ardealului de nord a provocat în rândurile scriitorilor şi poeţilor noştri un vaguros interes literar. Dacă în proză s'au putut mai uşor cristaliza stările sufleteşti ale celor cari au descris şi descriu durerea pentru aceste plaiuri româneşti, pentru poezie, nu toate încercările răspândite prin coloanele ziarelor şi revistei au atins perfecţiunea artistică.

Intre poeţii cari au cântat pierderea Ardealului, numele d-nei Florica Ciura Ştefănescu, poetă de reale calităţi, artistă a teatrului naţional din Cluj, s'a impus cu autoritate.

Semnătura sa este o chezăşie că versul este perfect, iar simţirea identificată nu numai cu cerinţele artei, dar şi cu simţirea generală. D-na Ştefănescu scrie nu pentru a face versuri, ci pentrucă prin poezie urmăreşte un scop precis: cimentarea forţei morale, ridicarea elanului naţional, îmbărbătarea şi stimularea interesului pentru redobândirea teritoriilor pierdute.

Versul său este simplu şi bogat în imagini, iar viziunile sale istorice sunt perfect integrate în ritmul poezei. Citind versurile sale, simţi parcă mândria de român, ţi se trezesc virtuţile adormite de ruşinoasele înfrângeri.

Intr'o plachetă, editată de ziarul de frontieră „Ecoul" sub sugestivul titlul „Ardeal", d-na Florica Ciura-Ştefănescu şi-a strâns poeziile inspirate din evenimentele prin cari am trecut în 1940.

Prin versurile sale, d-şa se situează între cei mai buni poeţi naţionalişti.

*

In pragul acestui miez de iarnă, d. Const. Miu-Lerca, talentatul poet bănăţean, a făcut să apară volumul său intitulat „Colinde" cu muzica de d. Filaret Barbu.

In literatura bănăţeană d. C. Miu Lerca s'a impus ca un poet de autentică inspiraţie. In noua sa luerare, în cele 11 colinde ne desvăluie talentul său de versificator, inspirat din mistica şi credinţa populară.

Cu o versificaţie proprie, sunt redate toate evenimentele legate de Naşterea Domnului, păstrând linia credinţei şi misticei populare.

Pentrucă trebuie să rămânem în cadrul restrâns al cronicei noastre nu putem să ne extindem asupra acestei lucrări, exemplificând observaţiile noastre. De asemeni nu putem stărui asupra valorii muzicale a compoziţiilor d-lui Filaret Barbu, din aceleaşi motive.

Dar numele celor doui autori pe lucrare, sunt o chezăşie a succesului.

*

Sfârşitul anului 1940, a fost marcat prin editarea lucrării d-lui Nicolae Ivan, directorul revistei „Fruncea" cu titlul „Fericitul zburător, căpitanul aviator Al. Damşescu".

In cele peste 100 pagini, autorul povesteşte viu şi colorat, viaţa aviatorului bănăţean, căzut la datorie.

Intr'un stil limpede şi curgător, d. Ivan ne face să trăim clipe de frumuseţe, urmărind ascensiunea şi viaţa acestui purtător de aripi româneşti.

O. METEA

Ajutorarea comercianţilor refugiaţi din Bucovina

P.-Neamţ, 11 Ianuarie

Cu ocazia Sfintelor sărbători, Camera de Comerţ şi Industrie din Bucureşti a distribuit tuturor comercianţilor refugiaţi din Bucovina şi stabiliţi la Piatra Neamţ, câte una mie de lei de fiecare membru de familie.

Prin acest frumos gest, conducătorii Camerii de comerţ din Bucureşti în frunte cu d-nii Ifrim Dumitru, Bălan, Jipa şi E. Constantinescu au arătat înţelegerea cu care toţi bunii români trebue să îmbrăţişeze pe fraţii năpăstuiţi de soartă şi alungaţi în pribegie dela căminurile lor.